

Handläggare:
Aila Somero tel 08-508 33 926
Anders Müller tel 08-508 33 883

Till
Utbildningsnämnden 2008-10-21

Överklagande till länsrätten över Datainspektionens beslut om föreläggande angående Tensta gymnasium

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut.
Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till länsrätten i Stockholms län och åberopas som grund för nämndens talan.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Thomas Persson
Direktör

Marie-Louise Hammer
Avdelningschef

Sammanfattning

Datainspektionen konstaterade i sitt beslut 2008-10-01 att den behandling av personuppgifter som utförs av utbildningsnämnden genom kameraövervakning inom Tensta gymnasium är kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket personuppgiftslagen (PuL).

Datainspektionen beslutade förelägga utbildningsnämnden att upphöra med den behandling av personuppgifter som sker genom kameraövervakning inomhus i Tensta gymnasium efter kl 07.00 och före kl 18.00 ordinarie skoldagar med undantag för den behandling som utförs genom kameraövervakning av de utrymmen som är särskilt avsedda för datorförvaring.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut till länsrätten i Stockholms län och överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för talan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen och Tensta gymnasium och i samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Bakgrund

Datainspektionen konstaterade i sitt beslut 2008-10-01 att den behandling av personuppgifter som utförs av utbildningsnämnden genom kameraövervakning inom Tensta gymnasium är kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket personuppgiftslagen (PuL).

Datainspektionen beslutade förelägga utbildningsnämnden att upphöra med den behandling av personuppgifter som sker genom kameraövervakning inomhus i Tensta gymnasium efter kl 07.00 och före kl 18.00 ordinarie skoldagar med undantag för den behandling som utförs genom kameraövervakning av de utrymmen som är särskilt avsedda för datorförvaring.

Tillämpning av bestämmelserna i 5 a § PuL får enligt förarbetena till lagen bygga på en intresseavvägning där den registrerades intresse av fredad privat sfär vägs mot andra intressen i det enskilda fallet.

Datainspektionen anser att kameraövervakningen inomhus i Tensta gymnasium under dagtid på ordinarie skoldagar inte är en åtgärd som är proportionerlig i förhållande till ändamålen med övervakningen, elevernas intresse av en fredad och privat sfär samt det intrång i denna sfär som övervakningen innebär.

Datainspektionens synpunkter

Datainspektionen anser att frågan om huruvida kameraövervakning i det enskilda fallet är kränkande enligt 5 a § andra stycket PuL, måste avgöras genom en bedömning av följande faktorer:

- Ändamålen med kameraövervakningen
- Behovet av kameraövervakningen
- Graden av integritetsintrång, vilken bl.a. avgörs av
 - vem som övervakas
 - vilken plats som övervakas

när övervakningen sker

- Om ändamålen i stället kan uppnås med andra åtgärder som innebär ett mindre integritetsintrång och dessa alternativa åtgärder inte skulle innebära orimligt höga kostnader i förhållande till ändamålen
- Vilken information som ges till de registrerade om att platsen är kameraövervakad
- Hur länge det inspelade materialet sparas
- Vem eller vilka som har tillgång till det inspelade materialet
- På vilka grunder man får ta del av bilder i realtid och inspelat material

Förvaltningens synpunkter

Analys av anledningarna till varför skolan installerat övervakningskameror

Datainspektionens utgångspunkt är att de platser i skolan som kameraövervakas är sådana utrymmen där elever vistas och umgås en stor del av den tid som de tillbringar i skolan.

Förvaltningen anser att eleverna vistas en väsentligt mindre del av tiden i skolan i dessa utrymmen. Om schemat följs vistas eleverna i dessa utrymmen ca 10 % av tiden. Till största delen vistas de i klassrummen som inte kameraövervakas.

Förvaltningen anser att den intresseavvägning och proportionalitetsbedömning som datainspektionen gjort har inte tillräckligt beaktat de positiva effekter som kameraövervakningen medför. Förvaltningen anser att kameraövervakningen i Tensta gymnasium är proportionerlig i förhållande till ändamålen med övervakningen med följande motivering:

Generell analys av skolans grund för beslutet att installera övervakningskameror:

- *Ändamål* – att skapa en säker och trygg arbetsmiljö för elever och personal i skolan. Motverka inbrott, föreberedelse till inbrott, sabotage, vandalisering av utrustning/inredning och anlagda bränder. Säkerställa att obehöriga personer inte vistas i skolan och motverka olaga hot och våld.
- *Behov* – att graden av inbrott, övergrepp samt skadegörelse minskat visar på att behovet finns. Skolmiljön skall aldrig behöva bli ett arbetsmiljöproblem.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. Skolan övervakar endast specificerade områden enligt kamerapolicyn. Övervakningen behövs framförallt på sådana ställen där brott tidigare begåtts, dvs. områden där värdesaker förvaras. Elevers eller skolans egendom bevakas, t ex depårum för datorer och elevskåp samt platser som är flyktvägar eller utgör områden

där skadegörelse eller övergrepp kan ske, s.k. samlingsytor. Skolan öppnar kl 07.00 men undervisningen börjar i regel inte före 8.30. Skolan stänger kl. 18.00 men undervisningen är i regel slut före 17.00. Detta innebär att antalet personer i skolan mellan 7-8.30 och mellan 17-18 är litet. Det medför att personer utifrån enkelt kan ta sig in i skolan och ostört bryta sig in och begå brott.

- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, egen eller inhyrd. Den kostnaden har inte skolorna råd att ta. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem, så att inga obehöriga kan ta sig in. Även detta är alltför kostsamt.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för brott föreligger. Inspelat material har sparats i en till tre veckor beroende på mängden inspelat material. Materialet sparas numera endast 1 vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller till den rektor delegerat får då titta på materialet för den tidsperiod då stöld, skadegörelse eller övergrepp skett.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld, skadegörelse eller övergrepp inträffat och det inte finns vittnen.

Kameror vid två trappor, trapphallar och hall - 8 st kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – Transportvägar mellan över- och undervåningen samt uppehållsplatser där brott kan ske och brottslingar förflytta sig.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – samlingsytor och transportvägar där många elever och personal rör sig under dagtid.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödare eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.

- *Tillgång* – enbart rektorn beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror vid utgångar (18 st låsta nödutgångar) - 5 st kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – Trots att dessa in-/utgångar är låsta med ett magnetlås kan de forceras under dagtid mellan kl. 07.00 – 18.00 antingen på markplanet eller via husets loftgångar. Aderton sådana passager finns förutom huvudingången.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – övervakningen ska ske hela dygnet och fånga upp de individer, som bryter mot passageförbudet dagtid eller bryter sig in på natten. På dagtid finns en nödknapp på insidan som frisläpper dörrmagneten och öppnar dörren. Får endast användas vid nödsituationer, ex, brand.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror för övervakning av elevskåp - 1 st kamera vid elevskåp/trappa 4 st. kameror elevskåp i korridor och 10 st. kameror vid elevskåp vid utgång

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – förutom skolmaterial förvaras både värdesaker och värdefulla kläder i elevskåpen och det är attraktivt att stjäla sådant. Stölder har utförts av utomstående men också interna förövare har förekommit.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – Elever hämtar och lämnar saker i sina elevskåp under skoltid. Kameror vid utgångar är riktade utåt men på långt avstånd och två glasdörrar mellan, som omöjliggör identifiering av personer utanför huset.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i korridorer - 2 st kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – Transportvägar samt uppehållsplatser där brott kan ske och brottslingar förflytta sig. Korridorerna ligger i anslutning till in/utgång. Skolans elevskåp är utspridda i korridorer, hall och allrum.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – transportvägar där elever och personal flyttar sig under dagtid. Utgör också flyktvägar.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.

- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i Allrum/uppehållsrum - 14 st kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – Skolan har 7 st. likadana lagområden som vart och ett är dimensionerat för ca.120 elever. Förenklat kan man säga att skolan utgörs av 7 st. mindre skolenheter inrymda i ett gemensamt skal. Varje enhet består av ett centralt allrum, lektionssalar, miniaula, grupprum och ett lärarrum. Allrummet används för passage och uppehåll under raster. Vissa allrum har elevskåp i rummet.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. –samlingsytor och transportvägar där lagets elever och personal rör sig under dagtid.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.

- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i HelpDesk - 1 st kamera

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – HelpDesk är skolans supportfunktion för ca. 800 bärbara datorer. Vid in- och utlämningsdisken köar skolans elever för hjälp med sin dator. Platsen kameraövervakas eftersom personalen inte alltid kan övervaka vad som sker.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. –samlingsyta för elever som köar till HelpDesk under dagtid.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. fler personal i HelpDesk, kamratstödare eller vaktbolag. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. skoltid. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i kafeteria – 2 st kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – skolan har en kafeteria med försäljning av konditorivaror och ett öppet område i anslutning till försäljningen med ett antal sittplatser. Kafeterian är en del av hallen och ligger intill huvudingången. Obehöriga kan lätt ta sig i där. Alla typer av brott har förekommit i detta utrymme. Många människor befinner sig i området och platsen kan vara bullrig och

rörig. En kamera finns för bevakning av området med bord och stolar och den andra kameran används för att bevaka varudisken/
varuförsäljningen. Kafeterian betjänas av en person.

- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. –samlingsyta där elever och personal rör sig under dagtid då försäljning sker.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjare eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. under skoltid. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i källare – 1 st. kamera

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – skolans källare förbinder skolbyggnaden med skolans garage där även lastkajen för varutransporter finns. Passagen är öppen under skoltid. Många människor förflyttar sig i detta område.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – transportväg för personal, varor, besökare, leverantörer m.fl. under dagtid.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjare eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.

- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. under skoltid. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror vid postfack – 2 st kameror

- *Åndamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – I en korridor vid en nödutgång finns personalens postfack. Ur skade- och integritetssynpunkt sker övervakning av dessa postboxar.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. – transportvägar för elever och personal under dagtid.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under perioder då risk för intrång, skadegörelse etc. finns, dvs. under hela dygnet. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.

Kameror i elevuppehållsrum - 2 st. kameror

- *Ändamål* – att förebygga att brott begås. Då brott trots detta begåtts används materialet för att identifiera individer samt som bevismaterial i polisutredningar.
- *Behov* – samlingsplats för elever under raster och håltimmar där olika aktiviteter kan ske. För att förhindra skadegörelse och övergrepp övervakas området av två kameror. Rummet är triangulärt med glasade väggar och omges helt av en vinterträdgård med gröna växter, ca 5 m bred. Vinterträdgårdens ytterväggar är också av glas (mestadels, men fasta väggar förekommer) och väter mot öppna ytor som hall, trapphus och ett lagområdes allrum.
- *Grad av integritetsintrång* - vem, var, när. –samlingsyta för elever under dagtid där många elever vistas under raster och håltimmar.
- *Andra sätt att bevaka* – kan bara ske via personal, ex. kamratstödjure eller vaktbolag. Ett annat sätt vore ett avancerat inpasserings- och kontrollsystem så att inga obehöriga kan ta sig in i skolan överhuvudtaget. Dessa kostnader skulle bli orimligt höga jämfört med övervakningskameror, vilket inte skolan har råd att ta.
- *Information* – Skolan är uppskyldad i enlighet med föreskrifterna. Informationen lämnas också i skriftlig form - elevinfohäftet - till elever och vårdnadshavare för förstaårselever samt till lärare i den s.k. ”mentorspärmen”.
- *Tidsperiod* – övervakning ska ske under skoltid då risk för intrång, skadegörelse etc. finns. Inspelningarna sparas i en vecka.
- *Tillgång* – enbart rektor beslutar att inspelat material ska studeras. Rektor eller den/de rektor delegerat till får då titta på inspelningarna för den tidsperiod då stöld, skadegörelse, intrång eller övergrepp skett samt framställa bevismaterial till polisen.
- *Orsak* – för att rektor ska ta beslut om att studera materialet är att stöld/förskingring, skadegörelse, intrång eller övergrepp inträffat och det saknas vittnen.
- *Övrigt* – Övervakningskamerorna kan här avvaras med motiveringen att området är av karaktären ”fredat område”.

Fakta om kamerainstallationerna på Tensta Gymnasium

I Tensta gymnasium finns 60 övervakningskameror installerade inomhus. I depårum där elevernas datorer förvaras då de inte används finns 10 kameror för övervakning. Dessa har godtagits av Datainspektionen. Skolan har också Länsstyrelsens tillstånd att installera kameror utomhus vilket ännu inte har utnyttjats. Hanteringen av kameror följer den policy som skolan fastsällt (se bilaga). Alla skolans 700 elever plus 100 personal har varsin bärbar dator vilka var anledningen till att kameror började installeras med start år 2004. Elevernas datorer är att betrakta som läromedel under skoltiden. Kamerainspelningen är av

passiv karaktär, dvs. ingen aktiv övervakning sker. Den hårddisk, som tar emot inspelade sekvenser är numera programmerad att lagra materialet i en vecka (1 vecka) innan nytt material spelar över gammalt.

Kameraövervakningen har godkänts av personalen via samverkansgruppen (SVG) och på skolkonferensen med elev- och personalrepresentanter.

Förvaltningens övriga synpunkter

Allmän hotbild

Man bör beakta att den allmänna hotbilden mot skolor har ökat och att upphöra med kameraövervakningen i detta läge skulle bidra till ökad otrygghet för elever och personal.

Polisen har ökat sin närvaro i Tensta - ändå har brottsligheten ökat - (Artikel i lokaltidningen Mitt i Tensta/Rinkeby tisdagen den 30 september 2008).

Det finns ca 50 tungt belastade ungdomar i Tensta.

Det hjälper inte med vuxnas närvaro alla gånger, de ungdomar som ställer till bråk och oreda kommer in trots allt.

Polisen kan inte alltid komma när skolan behöver dem och när skolpersonalen ringer kan det dröja flera dagar innan de kommer förbi.

Problemet med "socialengineering" ökar - de som ämnar begå brott blir allt skickligare på att ta sig igenom de mänskliga skyddsnät som sätts upp.

Vad har Tensta gymnasium uppnått med kameraövervakningen?

- Eleverna upplever en större trygghet.
- Lärarna upplever att det är lugnare.
- Stöld av datorer har i princip helt upphört - inbrott utanför skoltid har helt upphört medan försök till stöld av kamrats dator kan förekomma.
- Inbrott i elevskåp har minskat radikalt.
- Intensiteten i skadegörelse och övergrepp har minskat.
- Intrång är lättare att klara upp – bevismaterial till polisen kan nästan alltid tas fram.
- Skolan som arbetsplats utgör inte ett arbetsmiljöproblem längre, vilket många tyckte att det var innan kameror installerades och övriga åtgärder vidtogs, ex skalskydd, depårum för datorer etc.

Skolan är en arbetsplats för behöriga, som kräver en arbetsmiljö där det går att utföra ålagda arbetsuppgifter utan inslag av arbetsmiljöproblem.

Förvaltningens syn på fredad och privat sfär och intrång i denna sfär

Förvaltningen anser att de områden som övervakas är sådana, som i en skolmiljö svårligen kan betraktas som fredade och privata. Fredade områden, som inte övervakas, är exempelvis skolsalar, toaletter, ekumeniskt rum, elevrådets lokaler,

grupprum, matsal, kontorslokaler, kopieringsrum, biblioteket, hörsal, huvudentré och passage mot expeditionen.

Med andra ord kan de elever och personal, som vill känna sig privata och avskilda göra det på en mängd platser i byggnaden.

Områden, som övervakas är alla utrymmen med elevskåp (korridorer och uppehållsrum), skärningspunkterna mellan korridor och ingångar (skolan har 19 ytterdörrar men använder endast en för daglig in- och utpassering. Övriga 18 dörrar är låsta och används endast som nödutgångar), trapphus som är del av hallytan, kafeterian och HelpDesk.

Andra åtgärder som har vidtagits

Tensta gymnasium har förstärkt skalskyddet både utvändigt och runt förvaringen av datorer.

Inbrottslarm finns installerat.

Gymnasiet har kamratstödjare (2 st.), som går runt och försöker spåra upp obehöriga individer, stävja oroligheter och ingripa i konflikter.

Gymnasiet har anställt en ungdom, som kamratstödjarassistent och som känner de ungdomar som ställer till problem och begår brott.

Gymnasiet har speciella förvaringsskåp och depåer för alla bärbara datorer.

Skolan jobbar aktivt med värdegrundsfrågor.

Syfte med övervakningskameror på Tensta gymnasium är att förebygga brott samt att klargöra ansvarsfrågor när brott begås.

1. Stöld och förskingring

Innan Tensta gymnasium hade kameror så försvann, förskingrades eller stals datorer på olika sätt. Elever blev misstänkta för brott utan att de faktiskt hade begått några medan andra, som begick brott inte blev avslöjade.

2. Skadegörelse

Det fanns tidigare på skolan en hel del skadegörelse, där förövaren/förövarna inte kunde avslöjas. Skolan har väldigt lite klotter både invändigt och utvändigt men däremot förekommer mycket fönsterkross och annan åverkan på inventarier etc. Kamerainspelningarna används i efterhand som bevismaterial vid polisanmälningar om inga vittnen finns. Kameraövervakningen leder till en ökad trygghet för eleverna eftersom färre brott begås. Den har således en preventiv effekt eftersom alla vet att brott avslöjas.

3. Intrång

Skolan har med sin traditionellt öppna miljö en sårbarhet när det gäller inflytande från obehöriga personer. När gäng eller enskilda individer utifrån tar sig in i skolan i syfte att ”leva rövare”, sälja otillåtna varor eller stjäla kan vi med hjälp av kameraövervakningen identifiera dessa personer och framställa bevismaterial till polisen.

Kameraövervakningen ger eleverna en större trygghet att veta att inte obehöriga kan vistas på skolan utan att vi kan åtgärda detta.

4. Övergrepp

Många etniska grupperingar finns på skolan och många individer har en smärtsam och våldsam barndom bakom sig innan emigrationen till Sverige. Dessa spänningar har vid flera tillfällen lett till öppen konflikt. Sådant polisanmäls och även här spelar kameraövervakningen en viktig roll i bevisföringen.

Övrigt

Man bör också beakta att den allmänna hotbilden mot skolor har ökat och att upphöra med kameraövervakningen i detta läge skulle bidra till ökad otrygghet för elever och personal.

Utbildningsförvaltningen har under året gjort en nulägesbeskrivning av gymnasieskolornas övervakningskameror i syfte att bedöma behovet; antal kameror, varför/effekt och vilka andra åtgärder som planerats för att bidra till ökad trygghet i skolorna.

Förvaltningen avser också att utfärda riktlinjer och policy för skolorna om spartid för inspelat material, vem eller vilka som har tillgång till materialet och under vilka förutsättningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överklagar Datainspektionens beslut till länsrätten i Stockholms län och att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till länsrätten och åberopas som grund för talan.

Bilagor:

Datainspektionens beslut Dnr 742-2008

Policy för kameraövervakning i Tensta gymnasium

Skrivelse med överklagande